

JAARVERSLAG

**2021
2022**

Onze missie

CZAV is voor haar leden een zeer betrokken aan-en verkoopvereniging in het zuiden en westen van Nederland. CZAV stelt haar leden in staat om hun ambities waar te maken, door een meerwaarde te leveren voor hun bedrijfsrendement.

Dit bereiken we door:

- *Het leveren van de best mogelijke advisering, producten en diensten in een optimale prijs- kwaliteitverhouding*
- *Het leveren van continuïteit in advisering, producten en diensten*
- *Nauw betrokken te zijn bij de bedrijven en de leden*
- *Het deelnemen in bedrijven die ten dienste staan van CZAV*

CZAV heeft deskundige en betrokken medewerkers in dienst, die op een duurzame wijze zorgen voor een optimaal rendement bij de leden en een financieel gezond CZAV.

Bestuursverslag

2022: De ultieme test voor het coöperatieve systeem bij CZAV!

Ooit zijn coöperaties opgericht om inkoopbundeling, aanhouden van voorraden en afzet te bundelen. In het najaar van 2021 hebben we als coöperatie besloten om de voorraadhoudende functie als speerpunt te hanteren voor het inkoopbeleid van meststoffen voor het voorjaar en de zomer van 2022. Dit kon alleen maar binnen de grenzen en op basis van de riant financiële positie van CZAV. Nog niet wetend dat de beschikbaarheid van meststoffen nog nijpender werd toen de oorlog in de Oekraïne uitbrak, hebben we reeds in het najaar en winter dus al forse posities ingenomen, tegen sterk oplopende prijzen. We zijn hierdoor in staat geweest het volledige seizoen op concurrerend prijsniveau meststoffen te kunnen leveren, hetgeen niet bij alle andere toeleveranciers steeds het geval was. De sterk oplopende prijzen moesten worden doorberekend en waar uit posities extra marges werden behaald, werd dit in mei resp. november weer terugbetaald aan boerenklanten middels een tussentijdse prijscorrectie. Het gevolg was wel dat de liquiditeit van CZAV fors afnam door de prijsstijgingen en de vroege inkopen. Het saldo liquide middelen is met ruim € 35 miljoen gedaald. Deze waarde is met name terecht gekomen in de waarde van de voorraden die met eind dit jaar € 157 miljoen bedroeg, een stijging van ruim 200%. Deze stijging wordt naast meststoffen, ook in belangrijke mate veroorzaakt door een grote graanoogst tegen hoge prijzen. Hierdoor moesten we in twee stappen het voorschot voor de granen uitbetalen. Kortom, het was sterk laveren om goed om te gaan met de enorm groeiende behoefte aan liquiditeiten in de coöperatie. Als we dit relateren aan het jarenlange beleid om resultaten uit niet boerenactiviteiten overwegend toe te voegen aan de financiële reserves, hebben we dit extreme jaar doorstaan. Het geld was er en we hebben het in kunnen zetten voor onze kernactiviteiten. De grondbeginselen van onze coöperatie werden dit jaar getoetst en blijken nog steeds zeer actueel!

Groeiend volume

CZAV en haar deelnemingen hebben ook dit jaar weer een groeiend afzetvolume laten zien in vrijwel alle productgroepen. Meer granen, meer meststoffen, meer zaden etc. De omzet steeg van € 474 miljoen naar € 648 miljoen, vooral door de sterk gestegen prijzen in meststoffen, granen en brandstoffen. Het volume is belangrijk voor de ontwikkeling van de kritische massa en beheersing van de kostprijs en dus voor de prijs voor u als teler. De hoge prijzen, en dus omzet, zijn vermoedelijk van voorbijgaande aard, alhoewel de meningen sterk verdeeld zijn over de toekomstige prijzen van grondstoffen. De turbulentie in de wereld en de effecten op onze sector zijn door niemand te voorspellen. Situaties kunnen van de een op de andere dag sterk wijzen. Dit brengt met zich mee dat we een uiterst flexibele organisatie moeten hebben. Maar ook dat leveringsvoorwaarden naar leden op korte termijn sterk kunnen wijzigen, hetgeen communicatief niet altijd eenvoudig is om te realiseren.

Meegroeien met telers

We zien een continue versnelling in de wijze waarop telers hun bedrijf organiseren in de pieken van het seizoen. Uitgaande van de soms beperkt beschikbare werkbare dagen, wordt er in zeer korte tijd erg veel werk verzet op het land. De zaai en oogst capaciteit neemt elk jaar verder toe. Dit betekent eveneens dat CZAV toenemende inspanning moet doen op logistiek gebied om dit te kunnen volgen. We hebben de achterliggende jaren veel geïnvesteerd in moderne logistieke systemen en zullen dit ook in de komende jaren blijven doen. We zullen hiervoor weer verdere investeringen doen in automatisering en opslag- en verwerkingsfaciliteiten. Dit betreft komend jaar vooral de vernieuwing van ons ERP systeem. Voor de komende jaren is met name de vestiging Wemeldinge aan de beurt voor een forse update, maar we zullen ook verder investeren in opslag van granen, vanwege sterke groei van collectie in bepaalde regio's. We verwachten een structurele groei van het areaal granen en op termijn wellicht ook eiwithoudende gewassen. Dit laatste zal sterk afhankelijk zijn van de economische spelregels die Brussel gaat hanteren voor de teelt van de gewassen. We zullen zorgen dat we er klaar voor zijn op termijn.

Strategische investeringen

Investeren in kennis zijn strategisch. We intensiveren verder bij de zoektocht naar data-gestuurd telen in open teelten (akkerbouw, fruit, groente-, sier,- en groenvoederteelten). De meest lastige sector om in dit opzicht te organiseren, er zit immers geen dak boven. Onze participatie in Farm 21 is hier een voorbeeld van. Ook investeren we in afzetketens van granen en eiwithoudende gewassen. Voorbeelden zijn het Nedertarwe project en op gebied van eiwithoudende gewassen met het project PlantPulse. We bouwen samen aan merken en imago, met als doel een meerwaarde van deze teelten voor de boer te realiseren. Het is een zoektocht, maar we vinden steeds meer mogelijkheden en kansen.

Zeer goed resultaat

Het vroeg opbouwen van inkoopposities en de sterk toegenomen prijzen hebben dit jaar geleid tot een fors financieel resultaat van € 15,4 miljoen na belasting, nadat de nakorting op boerenactiviteiten werd doorgevoerd. We zijn hier blij mee, omdat het de financiële situatie van CZAV verder zal versterken. Hierdoor kunnen we gericht verder investeren om de transitie in de landbouw vanuit de coöperatie vorm te kunnen geven. Dit is dus niet alleen afzet en logistiek,

maar zeker ook teeltkennis. De kosten zullen hier de komende jaren wellicht voor de baat gaan. Daarnaast zal op enig moment het algehele prijsniveau van grondstoffen weer gaan dalen. In dergelijke jaren kan de voorraadhoudende functie een tegengesteld effect laten zien: toenemende liquiditeiten door vrijkomen van geld uit de voorraad, maar ook een toenemend risico op lage marges bij dalende prijzen, waardoor de winst onder druk kan komen staan. De bewegingen kunnen op korte termijn fors zijn en een solide financiële onafhankelijke basis is de enige manier om deze kant van de prijscyclus ook weer te kunnen doorstaan als coöperatie.

Inzet van medewerkers CZAV was geweldig!

De organisatie van CZAV heeft met grote inzet de turbulentie in de markten en het intern ontwikkelen van een nieuw ERP (computerprogramma) ter hand genomen. Dit terwijl de arbeidsmarkt een grote krapte vertoont, waardoor het een uitdaging is om tijdelijk extra personeel aan te trekken om de pieken op te vangen. Daarnaast investeren we gericht in training en opleiding van ons team, zowel in technisch opzicht als in het verbeteren van persoonlijke vaardigheden. Ook de kennis op gebied van veiligheid, kwaliteit, arbo en milieu vraagt steeds meer aandacht. Het vormt de basis voor een organisatie die veilig werkt en voldoet aan eisen vanuit de wet en ketens. Het is een noodzaak om onze bedrijfsvoering op een verantwoorde wijze te kunnen continueren. Een groot compliment voor de enorme inzet van alle medewerkers bij CZAV en haar deelnemingen is elk jaar op zijn plaats, maar mag en moet voor 2022 zeker worden vermeld!

Focus op teeltkennis

Terugkomend op de transitie in de landbouw: We hebben als CZAV enkele jaren geleden al vastgesteld dat we de leden het beste kunnen dienen door te investeren in kennis om de regelmatig wijzigende wet-en regelgeving te kunnen implementeren op de akker. We nemen indirect deel aan uw belangenbehartiging in diverse organen, maar focussen ons als CZAV overwegend op het ontwikkelen van teeltkennis en toepassing hiervan. We hebben verder geïnvesteerd in mensen en middelen in CZAV, samen met de CropSolutions partners.

Ontwikkelingen deelnemingen

De markt in België consolideert op dit moment snel. We benutten onze kansen door uitbreiding van ons netwerk in Vlaanderen, alles in intensieve samenwerking met Luc Pauwels NV.

Ook de afzet en omzet bij de deelnemingen in Nederland (Agrea, Agriant, CAV Agrotheek, Vitelia Agrocultuur en Heyboer) ontwikkelen zich in het algemeen goed. Ook bij deze ondernemingen neemt de inzet van veranderingsgerichte kennis steeds verder toe. Cebeco Granen heeft ons door de extreem turbulente granenmarkt geloodst. Haar gespecialiseerde kennis in de granenmarkt zorgde ervoor dat de onderneming zelf, maar ook de granenpool van CZAV weer goed kon presteren. In het afgelopen jaar zagen we ook veel belangstelling bij telers om granen voor, tijdens en na de oogst tegen dagprijzen aan ons te verkopen. Zonder Cebeco Granen zou het niet mogelijk zijn om dagelijks scherpe dagprijsnoteringen te bieden aan telers.

Nedato maakt op dit moment een zeer belangrijke fase door in de zoektocht naar het bieden van lange-termijn perspectieven voor de telers van zowel tafel- als AVI aardappelen. CZAV is aandeelhouder en zal vanuit een breed coöperatief belang dit proces mee faciliteren. Dat klinkt

in deze fase weinig concreet, maar op dit moment zijn er nog te veel variabelen in dit proces om een ferme uitspraak te doen over de uiteindelijke rol van CZAV op termijn. We overleggen nauw met RvC en ledenraad hoe hier verder mee om te gaan in de loop van 2023.

CZAV Mobility, waarin opgenomen CZAV brandstoffen, Agrisneltank en AgriSnellaad, maken eveneens turbulente tijden mee. Het volume in diesel en benzines daalt licht, conform de wijzigingen in het wagenpark en de groei van zuinigere en elektrische voertuigen. Wat betreft die elektrische voertuigen: we hebben momenteel ongeveer 600 laadpunten in de regio en dit is nog sterk groeiend. We realiseren nog steeds mooie resultaten met brandstoffen en investeren dit deels door met uitbreiding in elektrisch. In dit verband hebben we onlangs een pilot gestart met 5 CZAV leden, om te onderzoeken of en hoe we de leverantie van stroom van het boerenbedrijf naar de laadpalen kunnen organiseren op een economische en technisch interessante wijze voor telers en CZAV Mobility. Ook kijken we in samenwerking met enkele gespecialiseerde bedrijven naar de ontwikkelingen op het gebied van waterstof. Wellicht een zaak van lange adem, maar we willen de ontwikkelingen zeker niet missen, mochten ze echt relevant worden voor CZAV en haar leden.

Groei en uitdagingen in organische mest

De afzet van organische meststoffen is gestegen tot een recordhoogte van 854.000 ton. Het meest ging daarbij goed, maar een beperkt aantal leden werd in het voorjaar onvoldoende bediend met organische mest. We hebben dit intensief besproken. Verdere investeringen in borging van planning en processen in de ondoorzichtige keten van organische mest blijven onze aandacht vragen en waar mogelijk zullen we verder investeren als onderdeel van één van onze vier strategische aandachtspunten.

Wijzigingen in resultatuutkeringen

We zijn met de ledenraad een wijziging overeengekomen in de wijze waarop we de resultaten zullen bestemmen. Waar voorheen de boer gerelateerde resultaten door een nakorting werden uitgekeerd, zullen we met ingang van boekjaar 2022- 2023 de resultaten uit alle activiteiten meenemen als basis voor een vermogensuitkering die specifiek voor de leden bestemd zal zijn. In de toekomst zullen dus ook een deel van de resultaten van deelnemingen (landbouw en niet landbouw) terug worden gelegd bij de leden van CZAV. Het boekjaar 2022/2023 is het derde en laatste jaar waarin we een deel van de boekwinsten op de verkoop van Agrimarkt zullen uitkeren.

Klaar zijn voor de toekomst

CZAV anticipeert op verwachte toekomstige ontwikkelingen. Telers hebben meer en meer behoefte aan teeltsystemen die economisch rendabel zijn, maar ook passen binnen de veranderende wettelijke en maatschappelijke eisen. Wij zullen hierin voorzien door introductie van nieuwe producten en door een geleidelijke veranderende adviesaanpak, waarbij onze adviseurs in toenemende mate gebruik maken van digitale hulpmiddelen en relevante teeltdata.

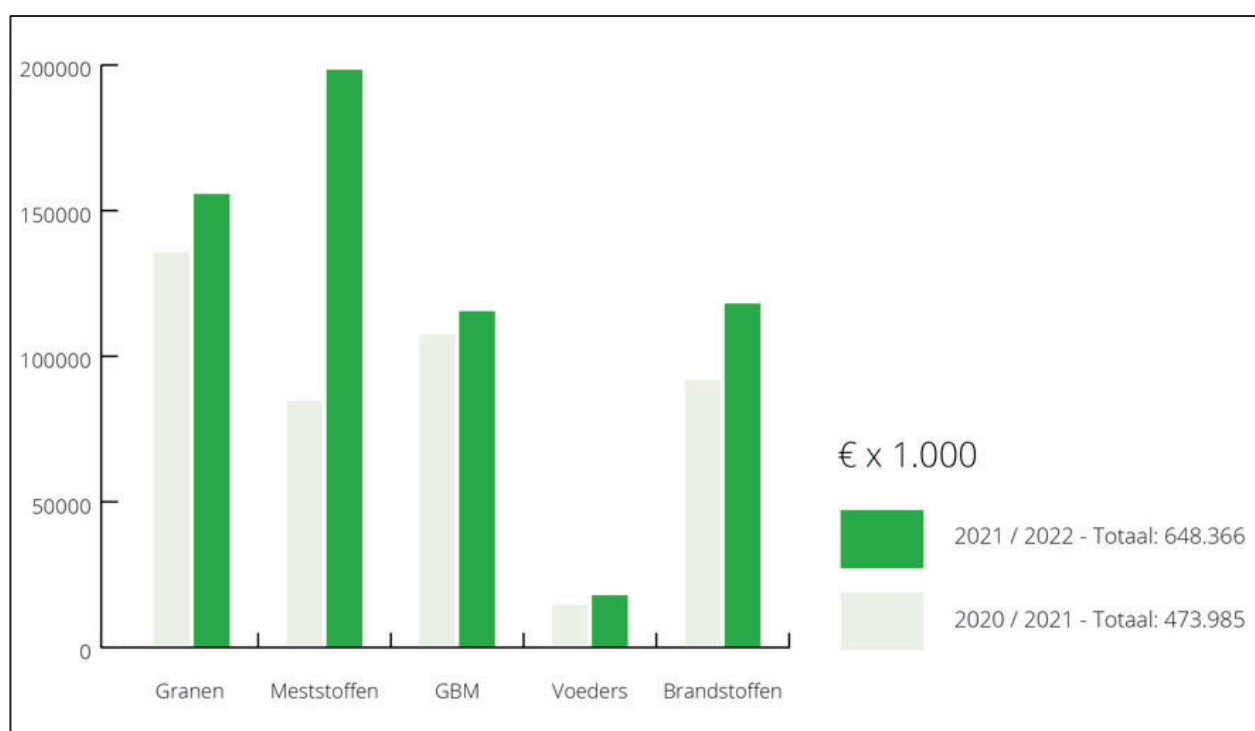
Daarnaast verwachten we een afnemende input van teeltbenodigdheden (GBM, meststoffen etc) per hectare, deels gecompenseerd met alternatieven. Per saldo zal de omzet op termijn onder

druk komen. We hebben daarvoor eind 2020 in onze strategie naar de toekomst reeds besloten om actief te blijven deelnemen aan de verdergaande consolidatie in Nederland en Vlaanderen. Dit alles om onze kostprijs en kritische massa blijvend gunstig te laten ontwikkelen. Het zeer goede resultaat van 2022 helpt ons hierbij om dit ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Invulling van deze consolidatie kan via organische groei, nieuwe participaties of door fusies. Dit alles met het nadrukkelijk uitgangspunt om dicht te blijven werken op het boerenerf. Een uitdaging die wellicht strijdigheden in zich heeft, maar de CZAV-ers zullen zich tot het uiterste inzetten om dit te realiseren, ook weer in 2023 en daarna.

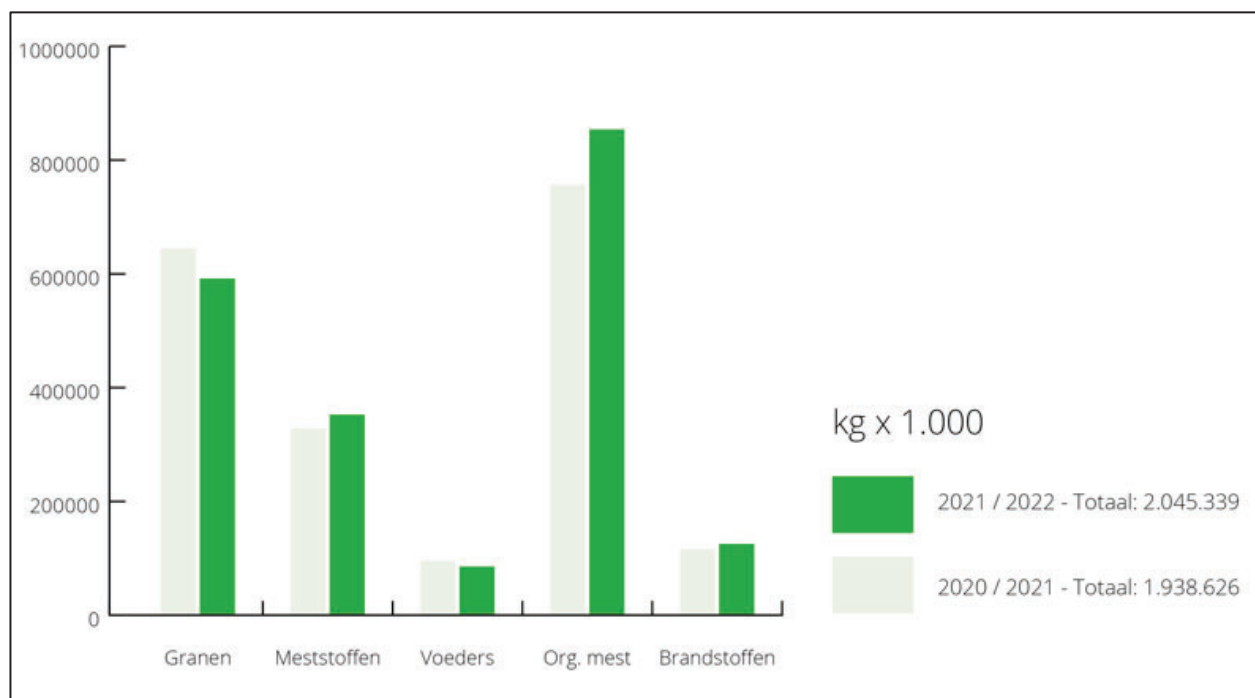
Antoon van Vugt
Algemeen directeur / bestuurder CZAV U.A.

Financiële ontwikkelingen

Zoals eerder vermeld steeg de omzet van CZAV fors over het afgelopen jaar. De omzetstijging bedroeg 37% ten opzichte van het vorige jaar. Als we deze wat nader beschouwen per productgroepen zien we het volgende beeld.

De prijsontwikkelingen, vooral bij granen, meststoffen en brandstoffen zijn een belangrijke reden voor deze stijging. Hieronder ziet u de ontwikkeling in afzet van de grootste bulkproducten.

De omzet in granen daalde, ondanks een aanzienlijke grote oogst in 2022. Deze oogst zal echter grotendeels verkocht gaan worden in het komende boekjaar en is grotendeels dus nog opgenomen in de voorraad per jaareinde.

De oorlog in Oekraïne en de daarmee gepaard gaande prijsstijgingen in kunstmest en granen hebben tevens geleid tot een sterke stijging van ons werkkapitaal.

Dit is samen te vatten in onderstaand overzicht:

(in € x 1.000)

Stijging voorraden	81.197
Stijging kortlopende vorderingen	34.917
Stijging kortlopende schulden	-61.682
Stijging werkkapitaal	<u>54.432</u>

De voorraad is meer dan verdubbeld, met name door prijsstijgingen bij granen en meststoffen. De voorraad granen was ook hoger door een oogst met hoge opbrengsten en een groter marktaandeel in de collectie van granen.

Door de hogere omzetten stegen de vorderingen mee. Dat geldt ook voor de kortlopende schulden waar het leverancierskrediet betreft. In deze schulden zitten ook betalingsverplichtingen opgenomen voor de afwikkeling van de graanoogst. Deze stegen fors

door een grotere oogst, hogere prijzen en wat meer gespreide betalingsafspraken. Het grootste deel van deze verplichtingen zijn in het najaar van 2022 al afgerekend met de telers.

CZAV is in staat geweest succesvol te opereren, ondanks de enorme druk van het werkkapitaal op de liquiditeit. Door het goede resultaat en de goede liquiditeit, gekoppeld met voldoende financieringsruimte bij onze bankier zijn we in staat geweest tijdig voldoende product in voorraad te nemen ondanks de moeilijke omstandigheden.

Naast de investering in werkkapitaal, zijn ook de investeringen in vaste activa hoger dan vorig jaar. Dit betreft voor een belangrijk deel de investering in ons nieuwe ERP systeem, waarvoor dit jaar de belangrijkste basis is gelegd. Daarnaast is in onze vestiging in Dinteloord dit jaar het meerjarige investeringsprogramma afgerond met de renovatie van de kantoorfaciliteiten en de verplaatsing van opslagruimte voor vloeibare meststoffen. In dit boekjaar is geïnvesteerd in een minderheidsbelang in Farm21 en in een meerderheidsbelang in Eekloosche Polders NV.

Vanuit onze coöperatieve strategie is het onze opdracht te zorgen voor beschikbaarheid van de essentiële producten voor onze leden en handelspartners. Binnen onze kaders van risico management hebben wij daarom gekozen om bij stijgende onzekerheden, toch al tijdig inkoopposities in meststoffen in te nemen. Dit heeft, toen vanaf oktober 2021 prijzen sterk gingen stijgen, ook geleid tot zeer goede marges op deze producten. De kasstroom uit deze marge is vervolgens volledig nodig geweest om tegen de nieuwe hoge vervangingsprijzen nieuwe voorraad op te kunnen bouwen voor de afzet in het voorjaar en daarna. Voor wat betreft de omzet meststoffen aan onze telers is tijdens en na afloop van het seizoen een prijscorrectie uitbetaald. Voor handelspartners binnen de CropSolutions samenwerking werken wij back tot back wat beschikbaarheid van product en inkoopprijzen betreft.

Voorgaande ontwikkelingen hebben, naast zeer goede reguliere resultaten, bijgedragen aan de ontwikkeling van het netto resultaat dat groeide van € 6,5 miljoen in het vorige boekjaar, naar € 15,4 miljoen in dit boekjaar.

Risico management

CZAV bevindt zich in dynamische markten en in het afgelopen jaar zijn door de oorlog in Oekraïne de geopolitieke risico's sterk toegenomen. De problemen in de supply chain die ontstaan waren door de corona epidemie namen af, maar daarvoor kwamen andere risico's voor terug. De meest belangrijke risico's zijn:

Strategische risico's:

- ***Geopolitieke ontwikkelingen, prijzen granen en meststoffen***
Zoals reeds geschetst is CZAV gevoelig voor de huidige uitdagingen op gebied van beschikbaarheid en prijzen voor granen, meststoffen en brandstoffen. Het is de taak van CZAV om te zorgen voor beschikbaarheid van product en dat tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Voor dit doel is CZAV bereid vrij grote risico's te nemen. Deze risico's worden wel binnen een aantal belangrijke interne afspraken genomen. Dit zijn afspraken rondom:
 - Bandbreedtes in minimale en maximale contractposities.
 - Beperkingen in posities die gepaard gaan met borgsommen en mogelijke margin calls.

- Monitoring van de impact van inkoop en verkoopbeleid ten aanzien van de liquiditeits prognose van CZAV.
 - Aanpassing van specifieke handelsvoorwaarden als dit nodig is om grote liquiditeits risico's te voorkomen.
 - Zorgen voor flexibele, ruime financiering van het werkkapitaal.
- *Regelgeving in Nederland en in Europa*
Ook in het afgelopen jaar is er veel gesproken over de vele soorten van regelgeving die relevant is voor onze leden, maar is er opnieuw niet veel duidelijk geworden. Dit politieke risico vormt een belangrijke barrière om door te kunnen pakken op een aantal strategische punten.

Kijkend naar verwachte ontwikkelingen zullen we ons moeten aanpassen, hetgeen gezien de onvoorspelbaarheid vanuit landbouwbeleid vooral betekent dat we onze organisatie en systemen zo wendbaar mogelijk moeten houden. Nagenoeg alle verwachte ontwikkelingen in regelgeving omtrent duurzaamheid zullen leiden tot schaalvergroting in de landbouw en in de ketens die daarmee samenhangen. Hierop anticiperen wij door onze processen en systemen aan te passen, zodanig dat de organisatie sneller kan veranderen en opschalen. Hiervoor is een verandering in onze organisatie ingezet van productgericht naar procesgericht werken op een aantal onderdelen. Deze verandering wordt ondersteund door vervanging van ons ERP systeem, anticiperend op verandering en schaalvergroting.

Naast de zorg voor onze systemen en processen, zijn we ook actief op zoek naar goede mogelijkheden om de noodzakelijke groei te realiseren, door gerichte overnames of door toekomstige samenwerking of fusie.

- *Advies steeds belangrijker*
Door de (komende) veranderingen in teelt en regelgeving wordt de teelt van gewassen naast duurzamer, ook kwetsbaarder en wordt de vraag naar advies over hoe om te gaan met deze uitdagingen steeds groter. CZAV is als partner een van de belangrijkste adviseurs van onze leden. Wij hebben onze adviezen reeds sterk gebaseerd op Integrated Crop Management (ICM) waarbij we vanuit een bredere blik telers adviseren met behulp van steeds meer digitale middelen. Nieuwe adviesdiensten, deels betaald, zijn hiervoor in ontwikkeling.
- *Energie transitie; van fossiel naar elektrisch*
Als gevolg van de ontwikkelingen op het gebied van de aanpak van de klimaatcrisis is de transitie van mobiliteit van fossiele naar elektrische aandrijving in volle gang. CZAV is actief op de markt van zowel fossiele brandstoffen als in de markt voor laadpunten voor elektrische voertuigen. De risico's op lagere rendementen als gevolg van daling van de omzet van onze Agrisneltank tankstations vangen we op door scherp op de kosten te letten en aanwezig te zijn op de juiste locaties. Daarnaast zetten we vol in op het netwerk van laadpunten dat we met Agrisnellaad aan het opbouwen zijn.

Operationele risico's

- *Supply Chain*
Op een aantal terreinen is de supply chain wat tot rust gekomen nu de Corona crisis wat geluwd lijkt te zijn. Maar de beschikbaarheid van actieve stoffen voor de productie van

gewasbeschermingsmiddelen is nog steeds afhankelijk van een beperkt aantal producenten die vooral in Azië gevestigd zijn. En de productie van meststoffen is nu vooral afhankelijk van een klein aantal leveranciers en is beperkt doordat product uit Rusland en Wit Rusland onder de sanctie bepalingen valt.

CZAV kan de beschikbaarheid van product beperkt beïnvloeden door tijdig product af te roepen. Dat is dan ook precies wat we doen, waarbij we de impact op grotere voorraadposities zo goed mogelijk managen.

- *Bewuste risico's nemen*

Over het algemeen is CZAV als kennis en handelsbedrijf niet een organisatie die grote risico's neemt. Vanuit onze missie zijn er wel gebieden waar we hogere risico's accepteren. Dit betreft, zoals al eerder genoemd, de beschikbaarheid van producten voor onze leden en afnemers. Daarnaast betreft dit het streven naar een maximale graanprijs in onze granenpool.

Het nemen van grotere risico's vereist wel een actief beleid van risicobeheersing. Dat doen we door goede inkoop en verkoopprognoses, door goede gespreide verkoop van poolgranen verdeeld over het jaar en begrenzing van contractposities. Waar dit op basis van ons risicobeleid nodig is, worden voor openstaande contractposities termijncontracten ingezet om risico's zo goed mogelijk te mitigeren.

- *Informatiesystemen vragen aandacht*

Als onderdeel van onze strategie is in 2020 besloten om onze belangrijkste financiële en logistieke systemen te gaan vervangen door nieuw aan te schaffen ERP software. Deze stap is noodzakelijk om beschikbaarheid van systemen te garanderen in de toekomst en om processen slimmer in te kunnen richten zodat we sneller en slagvaardiger kunnen opereren.

Inmiddels zijn we ver gevorderd in het implementatie proces. In perioden waarin bij CZAV sprake is van grote drukte (voorjaar, graanoogst) zetten we het activiteiten niveau van het ERP project op een laag pitje en op rustige momenten doen we juist meer. Een behoorlijk aantal mensen in de organisatie is een belangrijk deel van hun werktijd actief voor dit project. Daarom hebben we voor de periode van dit project gezorgd voor aanvulling in de arbeidsbezetting van een aantal afdelingen, zodat de continuïteit van dagelijkse processen op orde blijft en tegelijkertijd de kwaliteit van het ERP project gegarandeerd is. Bij elke stap in het project wordt gevalideerd of de kwaliteit van de systemen en de kennis van de medewerkers omtrent ERP op orde is, alvorens de volgende stappen gezet kunnen worden. Deze totale aanpak zorgt voor een hoge kwaliteit van realisatie van de systemen, maar ook voor een wat langere doorlooptijd.

Financiële risico's

- *Kredietrisico's*

Indien debiteuren niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen levert CZAV maatwerk waar mogelijk om aan de hand van realistische afspraken tot oplossingen te komen. Onze activiteiten vinden voornamelijk plaats in Nederland en België, landen met een laag risico ten opzichte van veel andere landen. In de afgelopen jaren zijn we slechts in zeer

geringe mate geconfronteerd met oninbare posten.

- *Koersrisico's*
Onze activiteiten vinden voornamelijk plaats binnen de EU. Inkopen en verkopen in valuta, anders dan de Euro, zijn zeer beperkt. Indien er echter grotere contractposities worden aangegaan in vreemde valuta (doorgaans GBP of USD) worden de risico's waar nodig door valutatermijncontracten afgedekt.
- *Liquiditeitsrisico's*
Bij de strategische risico's zijn de belangrijkste invloeden op de liquiditeits risico's reeds genoemd. In de dagelijks praktijk betekent dit dat we uitgebreidere processen hebben opgezet omtrent prognose van kasstromen, signaleren en oplossen van knelpunten en bewaken van de benodigde krediet faciliteiten indien nodig.

Ontwikkelingen op gebied van personeel en organisatie

Met de werkvelden commercie en advisering, kennis, supply chain en administratie is CZAV een interessante werkgever voor de toekomst. De organisatie wordt voorbereid op een nieuwe wijze van procesverwerking en de ondersteuning van een nieuw ERP-systeem. Dit heeft afgelopen jaar al extra inzet gevergd en zal zowel in 2023 als 2024 ook extra inzet vragen om zowel de huidige als de nieuwe procesverwerking de voortgang te laten hebben. Ons logistieke project van centralisatie van de distributie naar het distributiecentrum Dinteloord is afgelopen jaar afgerond.

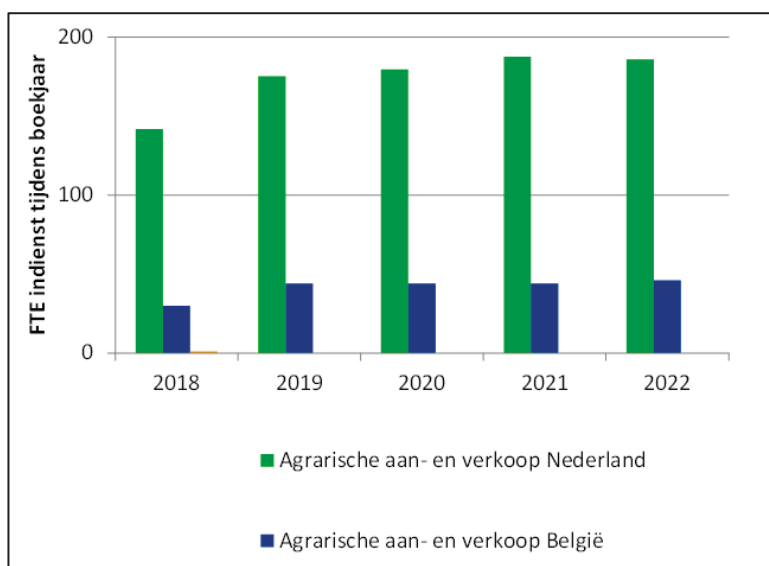
Inzet

De vaste arbeidsbezetting van CZAV, exclusief deelnemingen, is in het voorbije boekjaar gedaald ten opzichte van het vorig jaar en is uitgekomen op 143 fte. Deze daling komt voort uit de laatste stap in het logistiek project.

In het boekjaar zijn er 13 medewerkers uitdienst getreden en zijn er 11 medewerkers in dienst getreden. Daarnaast stonden er per einde boekjaar 4 vacatures open. Het werven van geschikte medewerkers vergt ook voor CZAV steeds meer tijd en aandacht maar het lukt nog steeds de vacatures weer binnen een acceptabele tijd ingevuld te krijgen.

Voor het GBM-seizoen, de graanoogst en het zaaizaadbedrijf doen we een beroep op inleenkrachten die een bijdrage leveren aan de extra werkzaamheden in de afgebakende periode waarin deze activiteiten spelen.

Hieronder een overzicht van de FTE's in alle tot de CZAV Groep behorende rechtspersonen:

Opleiding en persoonlijke ontwikkeling

Kennis en vaardigheden van medewerkers zijn voor CZAV en dochterondernemingen een belangrijke pijler als het gaat om een goede, efficiënte en klantgerichte dienstverlening. Om de uitdagingen aan te kunnen gaan, investeren we in de opleiding en ontwikkeling van de bestaande medewerkers op vele gebieden. Daar waar mogelijk, zoeken we hierbij de samenwerking met regionale opleidingsinstituten.

Ook bieden wij onze medewerkers de mogelijkheid zich breder te ontwikkelen via een persoonlijk opleidingsbudget.

Stage en afstuderen

Via bedrijfsstages bieden wij jaarlijks een aantal mbo- en hbo-studenten actief de ruimte om de mogelijkheden voor een toekomstige baan bij CZAV of een dochteronderneming te ondervinden. Met een stageplaats voor korte of langere tijd krijgen zij de kans om leeropdrachten in de praktijk toe te passen en werkervaring op te doen. Voor hbo-studenten is er ook ruimte voor een afstudeeronderzoek of -stage als dit past binnen de organisatie

Veilig en gezond

CZAV en dochterondernemingen streven naar een gezonde en veilige werkplek en werkprocessen voor alle medewerkers, zowel in technische voorzieningen als in de manier waarop medewerkers hun werkzaamheden uitvoeren. We zien dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer, waarbij wij als organisatie de juiste randvoorwaarden creëren en de medewerker deze dagelijks in het werk toepast.

Hierbij blijft de leidraad preventief en proactief handelen.

Verzuimbeleid

Samen met onze arbodienst monitoren we verzuimgevallen intensief en hanteren we een actief verzuimbeleid. Zodra het kan, betrekken we de medewerker weer bij de werkprocessen in het bedrijf en de organisatie. Hiermee benutten we de mogelijkheden van de medewerker op dat moment. Als in de periode van verzuim blijkt dat de belastbaarheid structureel anders komt te liggen en hervatten in het eigen werk niet mogelijk is, dan passen we het doel aan naar ander werk binnen of buiten de organisatie. Het verzuim bij CZAV door arbeidsongeschiktheid was in

het afgelopen boekjaar 4,1% en daarmee hoger dan vorig jaar (3,0%). Deze toename zat voornamelijk in het verzuim van langer dan 1 week en kwam voor een deel voort uit corona-infecties.

Verwachtingen voor komend jaar

Afgelopen jaar zijn prijzen sterk opgelopen, het kan niet anders dan dat er ook een moment aanbreekt dat prijzen weer gaan dalen. Dit kan gepaard gaan met een verlies op de ingenomen inkoop contractposities. Dat zal dan een negatieve impact hebben op het resultaat. Tegelijkertijd zal de omvang van de voorraad sterk dalen en zal de liquiditeit juist weer toenemen.

Gezien de onvoorspelbaarheid van deze ontwikkelingen is het niet goed mogelijk om nu een duiding te geven van het te verwachten resultaat.

Wat betreft investeringen verwachten we een vergelijkbaar investeringsniveau als in afgelopen jaar, alhoewel dit wat betreft mogelijke groei door acquisities of samenwerkingen lastig in te schatten is vooraf.

Voor de lange termijn blijven we investeren en transformeren om te bouwen aan de toegevoegde waarde die CZAV voor onze leden een belangrijke coöperatie maakt!

Jaarrekening 2021/2022

van

Coöperatieve Zuidelijke Aan-
en Verkoopvereniging U.A.

Statutaire vestigingsplaats: Wemeldinge
Adres: Oostelijke Kanaalweg 5
4424 NC Wemeldinge
KvK: 22007125

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 december 2022

Geconsolideerde balans per 30 september 2022

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

*Consolidated balance sheet as at 30 September 2022***A c t i v a****A s s e t s***(in € x 1.000)*

	<u>30-09-2022</u>	<u>30-09-2021</u>
Vaste activa		
(1) Immateriële vaste activa (<i>Intangible fixed assets</i>)		
Kosten van ontwikkeling	4.256	1.125
Goodwill	<u>3.021</u>	<u>3.113</u>
	7.277	4.238
(2) Materiële vaste activa (<i>Tangible fixed assets</i>)		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	20.620	17.771
Machines en installaties	6.981	6.936
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.227	2.478
In uitvoering	<u>1.136</u>	<u>1.105</u>
	30.964	28.290
(3) Financiële vaste activa (<i>Financial fixed assets</i>)		
Deelnemingen	14.785	14.762
Belastinglatentie	591	762
Overige vorderingen	<u>924</u>	<u>1.111</u>
	16.300	16.635
	<u>54.541</u>	<u>49.163</u>
Viottende activa (<i>Current assets</i>)		
(4) Voorraden (<i>Stocks</i>)		
Handelsgoederen	157.036	75.839
(5) Vorderingen (<i>Receivables</i>)		
Handelsdebiteuren	77.647	49.828
Vorderingen op overige deelnemingen	10.886	3.763
Belastingen en sociale premies	-	1.139
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>11.359</u>	<u>10.966</u>
	99.892	65.696
(6) Liquide middelen (<i>Cash</i>)	<u>4.780</u>	<u>40.191</u>
	261.708	181.726
Totaal activa (<i>Total assets</i>)	<u>316.249</u>	<u>230.889</u>

Geconsolideerde balans per 30 september 2022

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

*Consolidated balance sheet as at 30 September 2022***P a s s i v a****Group equity and liabilities***(in € x 1.000)*

	<u>30-09-2022</u>	<u>30-09-2021</u>
(7) Eigen vermogen (Equity)	134.525	119.175
Aandeel van derden (Minority interest third parties)	3.261	1.490
Groepsvermogen (Group equity)	<u>137.786</u>	<u>120.665</u>
(8) Voorzieningen (Provisions)		
Pensioenen	-	-
Overige voorzieningen	<u>817</u>	<u>1.869</u>
	817	1.869
(9) Langlopende schulden (Long term liabilities)		
Schulden aan kredietinstellingen	1.323	1.236
Uit te keren aan leden	-	2.013
Overige schulden	<u>500</u>	<u>500</u>
	1.823	3.749
(10) Kortlopende schulden (Current liabilities)		
Schulden aan banken	9.186	4.500
Aflossingsverplichting langlopende schulden	240	186
Uit te keren aan leden	1.986	1.500
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	80.236	58.140
Schulden aan overige deelnemingen	363	1.796
Belastingen en sociale premies	16.659	12.039
Pensioenen	1.375	931
Overige schulden en overlopende passiva	<u>65.778</u>	<u>25.514</u>
	175.823	104.606
Totaal passiva (Total equity and liabilities)	<u>316.249</u>	<u>230.889</u>

Geconsolideerde winst-en verliesrekening voor het jaar geëindigd op 30 september 2022*Consolidated profit and loss account for the year ended 30 September 2022*

<i>(in € x 1.000)</i>		2021/2022	2020/2021
(11) Netto-omzet <i>(Net turnover)</i>		648.366	473.985
Inkoopwaarde van de omzet		578.893	427.515
Lonen en salarissen	14.233	13.727	
(12) Sociale lasten en pensioenpremies	4.205	3.688	
Afschrijvingen op materiële en immateriële activa	4.528	3.927	
Overige waardeveranderingen van vaste activa	-	-	
(13) Overige bedrijfskosten	24.399	17.962	
Som der bedrijfslasten <i>(Total expenses)</i>		47.365	39.304
Bedrijfsresultaat <i>(Operational result)</i>		22.108	7.166
Rentebaten	777	440	
Rentelasten	-450	-460	
		327	-20
Resultaat voor belastingen			
<i>(Result before taxation)</i>		22.435	7.146
(14) Belastingen		-5.641	-1.592
(15) Resultaat deelnemingen		-608	1.174
Aandeel van derden		-836	-267
Resultaat na belastingen			
Result after taxation		15.350	6.461

Kasstroomoverzicht geconsolideerd voor het jaar geëindigd op 30 september 2022*Consolidated cashflow statement for the year ended 30 September 2022*

<i>(in € x 1.000)</i>	2021/2022	2020/2021
Kasstroom uit operationele activiteiten <i>(Operating activities)</i>		
Bedrijfsresultaat	22.108	7.166
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Mutatie voorzieningen	-1.052	1.190
Afschrijvingen en waardeverminderingen	4.528	2.826
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Mutatie vorderingen (exclusief vennootschapsbelasting)	-34.917	-12.756
Mutatie voorraden	-81.197	-9.709
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen, rente en vennootschapsbelasting)	61.682	17.344
	<u>-54.432</u>	<u>-5.121</u>
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<u>-28.848</u>	<u>6.061</u>
Ontvangen rente	777	440
Ontvangen dividend	-	-
Betaalde rente	-450	-460
Betaalde vennootschapsbelasting	-213	-2.031
Resultaat minderheidsbelangen	-	-
	<u>114</u>	<u>-2.051</u>
	<u>-28.734</u>	<u>4.010</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten <i>(Investment activities)</i>		
Investerings in immateriële vaste activa	-3.637	-1.146
Investerings in materiële vaste activa	-3.461	-3.734
Desinvesteringen in materiële vaste activa	72	1.536
Investerings in financiële vaste activa	-2.969	-327
Desinvesteringen / aflossingen financiële vaste activa	<u>330</u>	<u>308</u>
	<u>-9.665</u>	<u>-3.363</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten <i>(Financing activities)</i>		
Mutatie rekening courant schuld kredietinstellingen	4.686	-183
Betaalde vermogensuitkering aan leden	-1.527	-1.487
Aflossing langlopende leningen / bankkrediet	<u>-196</u>	<u>-</u>
	<u>2.963</u>	<u>-1.670</u>
Geldmiddelen verkregen bij acquisitie	25	-
Afname/toename geldmiddelen <i>(cash at prior year-end)</i>	<u>-35.411</u>	<u>-1.023</u>
Geldmiddelen begin verslagperiode	40.191	41.214
Geldmiddelen einde verslagperiode <i>(cash at current year-end)</i>	<u>4.780</u>	<u>40.191</u>

Overzicht van het totaalresultaat geconsolideerd voor het jaar geëindigd 30 september 2022

(in € x 1.000)

	2021/2022	2020/2021
Geconsolideerd netto resultaat na belastingen	15.350	6.461
Directe mutaties in Eigen Vermogen	-	-
Totaal resultaat	15.850	6.461

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en in de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt op 6 december 2022. De coöperatie heeft zowel de enkelvoudige jaarrekening als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen (voor grote ondernemingen) van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Voor zover uit oogpunt van vergelijkbaarheid van belang, zijn de cijfers uit het voorgaande boekjaar aangepast.

Activiteiten van de groep

De groep voert handelsactiviteiten uit op het gebied van landbouwbenodigdheden als zaden, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, voeders, brandstoffen, etc. voornamelijk in Nederland en België. Daarnaast handelt de groep in granen, zaden en peulvruchten. Aanvullend op de agrarische handel worden detailhandelsactiviteiten uitgevoerd, namelijk door de exploitatie van benzinestations en laadpunten voor elektrische voertuigen.

Salderen

Een actief en een post in het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- Een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de groep zich diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn:

- Goodwill: voor de waardering van de goodwill worden schattingen gemaakt van de relevante contant gemaakte kasstromen van de betreffende kasstroom genererende entiteit als daar aanleiding toe is.

- Voorraden: voor het gedeelte van de voorraad granen waarvoor de uiteindelijke inkoopprijs nog niet definitief vaststaat, heeft een schatting plaatsgevonden van de benaderde kostprijs.
- Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd tot de hoogte waarop het waarschijnlijk is dat fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.
- Overige vorderingen: op basis van gerealiseerde inkopen heeft een inschatting plaatsgevonden van nog te ontvangen inkoopbonussen en afrekeningen.
- Voorzieningen: naar de aard van deze posten hebben consistente schattingen plaatsgevonden van deze posten.
- Overige schulden: op basis van gerealiseerde verkopen heeft een inschatting plaatsgevonden van nog te betalen verkoopbonussen en afrekeningen.

Financiële activa en passiva

De financiële activa en passiva bestaan nagenoeg uitsluitend uit kortlopende vorderingen op handelsdebiteuren en overige kortlopende vorderingen, respectievelijk kortlopende verplichtingen op handelscrediteuren en overige verplichtingen. Deze vorderingen respectievelijk verplichtingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die voor zowel de vorderingen als de verplichtingen gelijk te stellen is aan de nominale waarde. De eerste waardering vindt plaats tegen fair value.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de coöperatie en haar groepsmaatschappijen per 30 september van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. De enkelvoudige winst- en verliesrekening is opgesteld met inachtneming van artikel 402 Boek 2 BW.

De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap in de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

In de consolidatie zijn betrokken:

- Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoopvereniging U.A. te Wemeldinge
- Agriant B.V. te Emmen (100%)
- Cebeco Granen te Rotterdam (100%)
- CZAV Mobility Group B.V. te Wemeldinge (100%)
- CZAV Brandstoffen B.V. te Wemeldinge (100%)
- CZAV Energy B.V. te Wemeldinge (100%)
- Agrisneltank B.V. te Wemeldinge (100%)
- AgriSnellaad B.V. te Wemeldinge (100%)
- Luc Pauwels N.V. te Assenede België (70%)
- Pauwels Logistics N.V. te Assenede België (70%)
- Eekloosche Polders N.V. te Sint Laureins België
per 1 oktober 2021 (70%)
- Holding Agrea B.V. te Panningen (70%)

CZAV U.A. heeft zich uit hoofde van artikel 403 Boek 2 BW hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de uit rechtshandelingen voortvloeiende schulden van haar groepsmaatschappijen Agriant B.V., AgriSnellaad B.V., Cebeco Granen B.V., CZAV Brandstoffen B.V., CZAV Mobility Group B.V., Agrisneltank B.V. en CZAV Energy B.V. Voor een overzicht van de deelnemingen wordt verwezen naar de lijst van kapitaalbelangen in de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd. Het aandeel van derden is afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. Het aandeel derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van de groepsmaatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van groepsmaatschappijen wordt in de winst-en-verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat. Voor een overzicht van de deelnemingen wordt verwezen naar de lijst van kapitaalbelangen aan het einde van deze jaarrekening.

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de groep; en
- de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Uitgaven inzake een immaterieel vast actief die niet aan de voorwaarden voor activering voldoen (bijvoorbeeld uitgaven van onderzoek en intern ontwikkelde merken, logo's, uitgavenrechten en klantenbestanden) worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De immateriële vaste activa die zijn verkregen bij de acquisitie van een groepsmaatschappij worden tegen de reële waarde op het verkrijgingsmoment opgenomen.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur. Deze behelst een periode tussen de 5 en 10 jaar, afhankelijk van de aard van het actief. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld. De afschrijving is opgenomen in de post Afschrijvingen op materiele en immateriële activa in de resultatenrekening.

Bij activering van kosten van ontwikkeling wordt een wettelijke reserve gevormd. Vrijval van deze wettelijke reserve gebeurt naarmate de geactiveerde kosten worden afgeschreven of afgewaardeerd.

Goodwill

Goodwill wordt geactiveerd minus cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing minus bijzondere waardeverminderingen. De goodwill wordt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. In het kader van een eventuele bijzondere waardevermindering wordt goodwill die is ontstaan in een acquisitie vanaf de overnamedatum toegerekend aan alle kasstroomgenererende eenheden die na de overname, naar verwachting, voordeel zullen halen uit de synergie in de acquisitie. Jaarlijks wordt er per balansdatum

beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat de goodwill aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dit het geval is wordt de bijzondere waardevermindering van goodwill vastgesteld door beoordeling van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (of groep kasstroomgenererende eenheden) waarop de goodwill betrekking heeft. Wanneer de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid lager is dan de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid waaraan goodwill is toegerekend, wordt een bijzonder waardevermindering verantwoord.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs, minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De materiële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden toegepast:

• Bedrijfsgebouwen en terreinen	:	0 - 10
• Machines en installaties	:	10 - 20
• Inventarissen	:	12 - 20
• Transportmiddelen	:	15 - 20
• Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	:	0 - 5

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestaties van het actief worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Niet-geconsolideerde deelnemingen waarop de coöperatie invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, alsmede joint-ventures, worden op basis van het zichtbare eigen vermogen gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode, worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de coöperatie in het eigen vermogen, volgens de laatst opgemaakte jaarrekening en tussentijdse cijfers van de betreffende deelneming, zoveel als praktisch mogelijk bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening en onder aftrek van ontvangen dividenden na balansdatum. In de winst- en verliesrekening wordt het aandeel van de coöperatie in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de coöperatie niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen. Haar aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en -verminderingen van de deelnemingen wordt ook in de wettelijke reserve opgenomen.

Overige vorderingen

De verstrekte vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige verstrekte vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met

de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Latente belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering, wordt een latente belastingpositie opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening. De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen onder de financiële vaste activa respectievelijk voorzieningen. De latente belastingen worden opgenomen op basis van de verwachte belastingtarieven tegen nominale waarde.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd gepresenteerd indien en voor zover de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om acute belastingvorderingen te verrekenen met acute belastingverplichtingen voor zover deze betrekking hebben op hetzelfde boekjaar. Dat is bijvoorbeeld het geval bij een fiscale eenheid waarin te vorderen belasting van de ene rechtspersoon binnen de fiscale eenheid over een bepaald jaar wordt verrekend met de te betalen belasting van een andere rechtspersoon binnen de fiscale eenheid over datzelfde jaar.

Voorraden

De handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (op basis van FIFO) of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De bijkomende kosten omvatten onder meer transport- en behandelingskosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van de handelsgoederen. Voor het gedeelte van de voorraad granen waarvoor de uiteindelijke inkoopprijs nog niet definitief vaststaat, heeft waardering plaatsgevonden op basis van de benaderde kostprijs. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Vorderingen

De vorderingen op handelsdebiteuren, verstrekte leningen en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde.

Alle aan- en verkopen volgens standaard markconventies van financiële activa worden opgenomen per transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop de groep de bindende overeenkomst aangaat.

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubileumuitkeringen die gewaardeerd wordt op basis van actuariële grondslagen.

Er wordt een voorziening voor verlieslatende contracten gevormd voor de verwachte negatieve kasstroom om deze contracten af te wikkelen.

Afgesloten termijncontracten worden hierbij niet als financieel instrument verantwoord, maar als inkoop en verkoop transacties (die netto worden afgerekend in de inkoopwaarde van de omzet), welke onderdeel uit maken van de contracten meegenomen in de evaluatie van de voorziening verlieslatende contracten.

Pensioenen

De pensioentoezeggingen aan werknemers zijn ondergebracht bij een bedrijfspensioenfonds. Dit fonds kent een opbouw volgens de middelloon regeling. De dekkingsgraad van het fonds bedraagt per einde boekjaar 114,3%. De coöperatie heeft alleen de verplichting de overeengekomen bijdragen te betalen en er zijn geen verplichtingen tot bijdragen in eventuele (actuariële) verliezen. De verschuldigde bijdragen worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden, respectievelijk vorderingen.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde.

De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid. De eerste waardering vindt plaats tegen fair value.

Overige activa en passiva

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat. Leasebetalingen worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Opbrengsten

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Opbrengst uit verkoop van goederen wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de goederen zijn overgedragen aan de koper, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst- en verliesrekening verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Personeel

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Belastingen

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

Tussen CZAV, Cebeco Granen B.V., Agriant B.V., AgriSnellaad B.V., CZAV Energy B.V., Agrisneltank B.V., CZAV Brandstoffen B.V en CZAV Mobility Group B.V. bestaat een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De verrekening van de belastingen binnen deze eenheid vindt plaats door CZAV en wordt vervolgens doorbelast aan de betrokken groepsmaatschappijen.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht geconsolideerd

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappijen en de verkoopprijs van de verkochte groepsmaatschappijen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in deze groepsmaatschappijen aanwezige geldmiddelen zijn op de aankoopprijs respectievelijk de verkoopprijs in aftrek gebracht.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Immateriële vaste activa (1)

	Kosten van ontwikkeling	Goodwill	Totaal
<i>(in €x1.000)</i>			
Stand per 1-10-2021			
Aanschafwaarde	1.146	5.630	6.776
Cumulatieve afschrijvingen	21	2.517	2.538
Boekwaarde 1-10-2021	1.125	3.113	4.238
Investerings	3.167	470	3.637
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-36	-562	-598
Boekwaarde 30-9-2022	4.256	3.021	7.277
Cumulatieve afschrijvingen 30-9-2022	135	3.079	3.214
Cumulatieve Aanschafwaarde 30-9-2022	4.391	6.100	10.491

De resterende looptijd van de geactiveerde goodwill ligt tussen de 4 en 7 jaar.

Materiële vaste activa (2)

<i>(in €x1.000)</i>	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedr.middelen	Niet aan de bedrijfsuitoef. dienstbaar	In uitvoering	Totaal
Stand per 1-10-2021						
Aanschafwaarde	44.689	28.598	11.298	113	1.105	85.803
Cumulatieve afschrijvingen	26.918	21.662	8.820	113	-	57.513
Boekwaarde 1-10-2021	17.771	6.936	2.478	-	1.105	28.290
Nieuwe consolidaties	3.076	80	-	-	59	3.215
Investerings	575	1.697	567	-	622	3.461
Desinvesteringen	-	-33	-39	-	-	-72
Overboeking	479	165	6	-	-650	-
Afschrijvingen	-1.281	-1.864	-785	-	-	-3.930
Boekwaarde 30-9-2022	20.620	6.981	2.227	-	1.136	30.964
Cumulatieve afschrij- vingen 30-9-2022	29.736	20.016	8.486	113	-	58.351
Cumulatieve Aanschafwaarde 30-9-2022	50.356	26.997	10.713	113	1.136	89.315

In de post 'andere vaste bedrijfsmiddelen' zijn begrepen vervoermiddelen en kantoor inventarissen. Woningen zijn opgenomen onder de post 'niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar'. Op de roerende materiële vaste activa rust pandrecht ten behoeve van de bank.

Financiële vaste activa (3)

<i>(in €x 1.000)</i>	Deelnemingen	Latente belastingen	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde 1-10-2021	14.762	762	1.111	16.635
Verwervingen / verstrekkingen	631	-	143	774
Aflossingen	-	-	-330	-330
Nieuwe consolidaties	-	-24	-	-24
Resultaat deelnemingen	-608	-	-	-608
Dividenden	-	-	-	-
Overige mutaties	-	-147	-	-147
Boekwaarde 30-9-2022	14.785	591	924	16.300

De belastinglatentie is gevormd op basis van de (tijdelijke) verschillen tussen bedrijfs-economische en fiscale waardering van vaste activa.

Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn leningen opgenomen voor in totaal € 0,9 miljoen (30-09-2021: € 1,1 miljoen). De resterende looptijd van de leningen varieert tussen de 2 en 5 jaar.

Voorraden (4)

De voorraden kunnen als volgt naar de verschillende bedrijfstakken gesplitst worden weergegeven:

<i>(in € x 1.000)</i>	30-9-2022	30-9-2021
Consumptiegranen / <i>Grains</i>	73.791	33.925
Meststoffen / <i>Fertilizers</i>	44.444	13.235
Gewasbeschermingsmiddelen / <i>Crop protection</i>	29.811	21.071
Overig / <i>Miscellaneous</i>	8.990	7.608
	157.036	75.839

De afwaardering van deze voorraden verwerkt in de winst- en verliesrekening bedraagt € 482.000 (vorig jaar: € 280.000). Er zijn geen voorraden op lagere netto-opbrengstwaarde gewaardeerd. Op de voorraden rust pandrecht ten behoeve van de bank.

Vorderingen (5)

Onder de handelsdebiteuren is voor een totaal ad € 14.855.000 aan vorderingen op leden opgenomen (vorig jaar € 9.104.000).

Voor dubieuze debiteurenvorderingen is onder handelsdebiteuren een voorziening opgenomen van € 1.696.000 (vorig jaar € 1.226.000).

Liquide middelen (6)

De in deze post opgenomen kasgelden bedragen € 6.000 (vorig jaar € 5.000). Voor het overige bestaan de liquide middelen uit banktegoeden in rekening courant. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Eigen vermogen (7)

Voor een specificatie van het eigen vermogen wordt verwezen naar de enkelvoudige balans per 30 september 2022.

Voorzieningen (8)

<i>(in €x1.000)</i>	
Saldo 1-10-2021	1.869
Ottrekkingen	-1.107
Vrijval	-
Dotatie	55
Saldo 30-9-2022	817

Een bedrag van € 0,5 miljoen zal aangewend worden binnen 1 tot 5 jaar. Het restant van de voorzieningen kent een looptijd van langer dan 5 jaar.

Overige voorzieningen

Dit betreft voorzieningen in verband met jubileumuitkeringen, bodemsanering en opleveringsverplichtingen bij beëindiging huurcontracten.

Langlopende schulden (9)

Deze bestaan uit bankleningen met een resterende looptijd van 2 tot 11 jaar en rentepercentages variërend tussen de 1% en 2%. De mutaties van deze leningen betreffen slechts aflossingen.

Een bedrag van € 447.000 zal vervallen binnen 1 tot 5 jaar. Het restant van de langlopende schuld kent een looptijd van langer dan 5 jaar.

Onder overige schulden is een lening opgenomen waarvan de hoofdsom vervalt in 2024 en welke een jaarlijks, op marktconforme tarieven vast te stellen rente kent. De huidige rente bedraagt 3,3%.

Kortlopende schulden (10)

De coöperatie beschikt bij haar bankiers over rekening courant kredieten. De maximale kredietlimiet bij bankiers bedraagt € 32 miljoen (vorig jaar € 20 miljoen). De rente over deze faciliteiten is gebaseerd op EURIBOR tarieven.

Het bedrag dat is opgenomen onder uit te keren aan leden komt voort uit het besluit van de Ledenraad van december 2019 om in totaal een bedrag van € 5 miljoen uit te keren aan de leden van CZAV over een periode van 3 jaar. Er is in de afgelopen 2 jaren reeds een bedrag van € 3,0 miljoen uitgekeerd. Het bedrag dat binnen een jaar uitgekeerd gaat worden (€ 2,0 miljoen) is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Onder de schulden aan leveranciers en handelskredieten is een schuld ad € 36,5 miljoen aan leden verantwoord (vorig jaar € 33,9 miljoen). Over een deel van de schulden aan leden wordt een rente vergoed van 0,25%.

Onder overige schulden is een schuld opgenomen inzake de per balansdatum te verwachten verplichtingen uit hoofde van reeds aan CZAV geleverde granen.

Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten van de groep, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de groep of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van de groep is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

CZAV U.A. coördineert het liquiditeitenbeheer en de financiering van de groep.

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Verstreckte zekerheden

Als zekerheid voor de schulden aan kredietinstellingen zijn de volgende zaken verpand:

- voorraden
- inventarissen

Voorts is een hypotheek verstrekt ad € 15 miljoen met als onderpand een aantal bedrijfspanden met grond van CZAV. In de financieringsovereenkomsten zijn eisen gesteld aan de solvabiliteitsratio van de coöperatie. Aan deze ratio eisen wordt door de coöperatie voldaan.

Afgegeven garanties

Ten gunste van enkele partijen zijn bankgaranties afgegeven voor € 0,4 miljoen; deze garanties heeft een overwegend langlopend karakter.

Huur- en overige verplichtingen

- inzake de lease van bedrijfswagens bestaat een leaseverplichting van € 0,9 miljoen per jaar gedurende 3 jaar.
- De huurverplichtingen voor onroerend goed betreffen € 0,6 miljoen per jaar met resterende looptijden tussen de 1 en 11 jaar.
- In het kader van de handelsactiviteiten van de Coöperatie zijn er verkoopcontracten met afnemers aangegaan die een looptijd langer dan een jaar hebben. Het langst lopende contract heeft een resterende contractduur van twee jaar.
- De coöperatie heeft verkoopverplichtingen inzake de afzet van producten voor een bedrag van € 78,0 miljoen. Deze kennen een looptijd van korter dan een jaar.
- De coöperatie heeft inkoopverplichtingen inzake de aankoop van producten voor een bedrag van € 52,9 miljoen. Deze kennen een looptijd van korter dan een jaar.
- CZAV is op basis van contractuele afspraken verplicht om in geval van toekenning van indexatie van pensioenen door het bedrijfspensioenfonds, deze ook toe te kennen op de opgebouwde pensioenafspraken zoals deze tot 1 januari 2018 van toepassing waren, voorafgaand aan toetreding tot het bedrijfspensioenfonds.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Netto-omzet (11)

De netto-omzet is met 37% gestegen (vorig jaar 13% gestegen) en kan als volgt naar de verschillende bedrijfstakken gesplitst worden weergegeven:

<i>(in € x 1.000)</i>	2021/2022	2020/2021
Consumptiegranen (<i>Grains</i>)	155.736	135.647
Meststoffen (<i>Fertilizers</i>)	198.359	84.694
Gewasbeschermingsmiddelen (<i>Crop protection</i>)	115.464	107.369
Vloeibare brandstoffen (<i>Fuels</i>)	118.131	91.815
Overig (<i>Miscellaneous</i>)	60.676	54.460
	648.366	473.985

Van deze omzet is over boekjaar 2021/2022 circa 82% (2020/2021: 86%) gerealiseerd in Nederland en het restant binnen de rest van Europa.

Sociale lasten en pensioenpremies (12)

<i>(in € x 1.000)</i>	2021/2022	2020/2021
Pensioenpremies	1.989	1.486
Overige sociale lasten	2.216	2.202
	4.205	3.688

Personeelsbestand

Bij de volledig in de consolidatie betrokken maatschappijen waren (berekend op basis van het totaal aantal SV-dagen) in het boekjaar 2021/2022 gemiddeld 231 werknemers (FTE) in dienst (2020/2021: 230), exclusief uitzendkrachten, onderverdeeld naar de volgende bedrijfstakken:

	2021/2022	2020/2021
Agrarische aan- en verkoop Nederland	185	186
Agrarische aan- en verkoop België	46	44
	231	230

Overige bedrijfskosten (13)

Deze bestaan grotendeels uit onderhoudskosten, niet zijnde groot onderhoud, aan gebouwen, machines en inventarissen, huurkosten, energie, verzekeringen, transportkosten en kosten van beheer en administratie.

Belastingen (14)

<i>(in € x 1.000)</i>	2021/2022	2020/2021
Belastingen over dit boekjaar	-5.318	-1.696
Wijziging latente belastingen	-150	148
Aanpassingen voorgaande jaren	-173	-44
	-5.641	-1.592

De effectieve belastingdruk bedraagt 25,1% (vorig jaar 22,3%). Afwijkingen van het nominale tarief kunnen ontstaan als een gevolg van buitenlandse activiteiten, fiscaal afwijkende waarderingen, en investeringsfaciliteiten / aftrek.

Resultaat deelnemingen (15)

(in € x 1.000)

Resultaat op aan- en verkopen van aandelen in groepsmaatschappijen

Aandeel in resultaat van deelnemingen

2021/2022	2020/2021
-	-20
-608	1.194
-608	1.174

Transacties met verbonden partijen en leden

In haar normale bedrijfsuitoefening koopt en verkoopt de coöperatie goederen aan en van minderheidsdeelnemingen waarin beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Deze transacties vinden tegen normale voorwaarden plaats zoals ook met derden zou worden gehandeld.

Het totaal van inkopen van verbonden partijen buiten de groep bedraagt € 1,8 miljoen en de verkoop bedraagt € 46,4 miljoen.

De totale inkoop bij leden bedroeg het afgelopen boekjaar € 74,7 miljoen terwijl voor een bedrag ad € 107,6 miljoen aan leden werd verkocht.

Bezoldiging bestuurders

De totale bezoldiging van de commissarissen van CZAV bedroeg over het boekjaar € 135.000 (vorig jaar € 128.000). De bezoldiging bestuurders is herleidbaar tot één natuurlijk persoon en daarom conform artikel 383 lid 1 Boek 2 BW, niet opgenomen in de jaarrekening.

Enkelvoudige balans per 30 september 2022

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

*Balance sheet as at 30 September 2022***A c t i v a****A s s e t s***(in € x 1.000)***30-09-2022****30-09-2021****Vaste activa****(16) Immateriële vaste activa** *(Intangible fixed assets)*

Kosten van ontwikkeling

4.177

1.026

(17) Materiële vaste activa *(Tangible fixed assets)*

Bedrijfsgebouwen en terreinen

13.253

13.023

Machines en installaties

3.808

4.496

Andere vaste bedrijfsmiddelen

1.545

1.709

In uitvoering

-

479

18.606

19.707

(18) Financiële vaste activa *(Financial fixed assets)*

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

16.183

10.035

Overige deelnemingen

14.734

14.712

Belastinglatentie

531

418

Overige vorderingen

5.432

6.979

36.880

32.144

59.663**52.877****Vlottende activa** *(Current assets)***(19) Voorraden** *(Stocks)*

Handelsgoederen

131.828

60.006

(20) Vorderingen *(Receivables)*

Handelsdebiteuren

39.561

17.891

Vorderingen op groepsmaatschappijen

28.373

25.557

Vorderingen op overige deelnemingen

10.886

3.763

Belastingen en sociale premies

-

1.041

Overige vorderingen en overlopende activa

6.862

9.283

85.682

57.535

(21) Liquide middelen *(Cash)*

4

35.641

217.514**153.182****Totaal activa** *(Total assets)***277.177****206.059**

Enkelvoudige balans per 30 september 2022

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

*Balance sheet as at 30 September 2022***P a s s i v a****Equity and liabilities***(in € x 1.000)*

	<u>30-09-2022</u>	<u>30-09-2021</u>
(22) Eigen vermogen (Equity)		
Statutaire reserve	116.689	105.194
Wettelijke reserve	12.636	9.881
Algemene reserve	<u>5.200</u>	<u>4.100</u>
	134.525	119.175
(23) Voorzieningen (Provisions)		
Overige voorzieningen	<u>597</u>	<u>621</u>
	597	621
Langlopende schulden (Long term liabilities)		
Uit te keren aan leden	-	2.013
(24) Kortlopende schulden (Current liabilities)		
Schulden aan banken	3.360	
Uit te keren aan leden	1.986	1.500
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	68.044	48.122
Schulden aan groepsmaatschappijen	-	8.301
Schulden aan overige deelnemingen	363	1.796
Belastingen en sociale premies	12.822	7.781
Overige schulden en overlopende passiva	<u>55.480</u>	<u>16.750</u>
	142.055	84.250
Totaal passiva (Total equity and liabilities)	<u><u>277.177</u></u>	<u><u>206.059</u></u>

Winst- en verliesrekening voor het jaar geëindigd op 30 september 2022

(in € x 1.000)

	2021/2022	2020/2021
Resultaat CZAV U.A. na belastingen	11.356	2.833
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen (25)	3.994	3.628
Resultaat na belastingen	15.350	6.461

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

Algemeen

Geconsolideerde deelnemingen waarin de coöperatie invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode, worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de vennootschap in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening.

Aangezien de winst- en verliesrekening over 2021/2022 van de coöperatie in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de enkelvoudige jaarrekening volstaan met de weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

Immateriële vaste activa (16)

	Kosten van ontwikkeling
(in €x1.000)	
Stand per 1-10-2021	
Aanschafwaarde	1.026
Cumulatieve afschrijvingen	-
Boekwaarde 1-10-2021	1.026
Investerings	3.153
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	-2
Boekwaarde 30-9-2022	4.177
Cumulatieve afschrijvingen 30-9-2022	2
Aanschafwaarde 30-9-2022	4.179

Materiële vaste activa (17)

(in €x1.000)	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedr.middel en	Niet aan de bedrijfsuitoef. dienstbaar	In uitvoering	Totaal
Stand per 1-10-2021						
Aanschafwaarde	38.776	19.085	7.874	113	479	66.327
Cumulatieve afschrijvingen	25.753	14.589	6.165	113	-	46.620
Boekwaarde 1-10-2021	13.023	4.496	1.709	-	479	19.707
Investerings	569	276	366	-	-	1.211
Overboeking	479	-	-	-	-479	-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-818	-964	-530	-	-	-2.312
Boekwaarde 30-9-2022	13.253	3.808	1.545	-	-	18.606
Cumulatieve afschrijvingen 30-9-2022	26.571	15.552	5.967	113	-	48.203
Cumulatieve aanschafwaarde 30-9-2022	39.824	19.360	7.512	113	-	66.809

In de post 'andere vaste bedrijfsmiddelen' zijn begrepen vervoermiddelen en kantoorinventarissen. Woningen zijn opgenomen onder de post 'niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar'. Op de roerende materiële vaste activa rust pandrecht ten behoeve van de bank.

Financiële vaste activa (18)

(in €x1.000)	Groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Belasting- latentie	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde 1-10-2021	10.035	14.712	418	6.979	32.144
Verwervingen / verstrekking	2.195	631	-	-	2.826
Overboeking	-	-	-	-	-
Aflossingen	-	-	-	-1.547	-1.547
Resultaat deelnemingen	4.603	-609	-	-	3.994
Dividenden	-650	-	-	-	-650
Overige mutaties	-	-	113	-	113
Boekwaarde 30-9-2022	16.183	14.734	531	5.432	36.880

Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn leningen opgenomen van in totaal € 5,4 miljoen (30-09-2021: € 7,0 miljoen). De resterende looptijd bedraagt 1 tot 5 jaar.

Voorraden (19)

De voorraden kunnen als volgt naar de verschillende bedrijfstakken gesplitst worden weergegeven:

<i>(in € x 1.000)</i>	30-9-2022	30-9-2021
Consumptiegranen / <i>Grains</i>	72.453	33.887
Meststoffen / <i>Fertilizers</i>	37.202	9.622
Gewasbeschermingsmiddelen / <i>Crop protection</i>	16.650	13.135
Overig / <i>Miscellaneous</i>	5.523	3.362
	<u>131.828</u>	<u>60.006</u>

De afwaardering van deze voorraden verwerkt in de winst- en verliesrekening bedraagt € 160.000 (vorig jaar: € 75.000). Op de voorraden rust pandrecht ten behoeve van de bank.

Vorderingen (20)

Onder de handelsdebiteuren is voor een totaal ad € 14.855.000 aan vorderingen op leden opgenomen (vorig jaar € 9.104.000).

Voor dubieuze debiteurenvorderingen is onder handelsdebiteuren een voorziening opgenomen van € 920.000 (vorig jaar € 630.000).

Liquide middelen (21)

Deze bestaan uit banktegoeden in rekening courant. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de coöperatie.

Eigen vermogen (22)

<i>(in €x1.000)</i>	Stand 1-10-2020	Winstverdeling 2020/2021	Stand 30-9-2021	Winstverdeling 2021-2022	Stand 30-9-2022
Statutaire reserve	100.951	4.243	105.194	11.495	116.689
Wettelijke reserve	7.663	2.218	9.881	2.755	12.636
Algemene reserve	4.100	-	4.100	1.100	5.200
	<u>112.714</u>	<u>6.461</u>	<u>119.175</u>	<u>15.350</u>	<u>134.525</u>

Voorzieningen (23)*(in €x1.000)*

Boekwaarde 1-10-2021
 Dotatie
 Onttrekkingen
 Vrijval
 Boekwaarde 30-9-2022

Overige
621
6
-30
-
597

Een bedrag van € 300.000 zal aangewend worden binnen 1 tot 5 jaar. Het restant van de voorzieningen kent een looptijd van langer dan 5 jaar.

Overige voorzieningen

Dit betreft voorzieningen in verband met jubileumuitkeringen en bodemsanering.

Kortlopende schulden (24)

De coöperatie beschikt bij haar bankiers over rekening courant kredieten. De maximale kredietlimiet bij bankiers bedraagt € 32 miljoen (vorig jaar € 20 miljoen). De rente over deze faciliteiten is gebaseerd op EURIBOR tarieven.

Het bedrag dat is opgenomen onder uit te keren aan leden komt voort uit het besluit van de Ledenraad van december 2019 om in totaal een bedrag van € 5 miljoen uit te keren aan de leden van CZAV over een periode van 3 jaar. Er is in de afgelopen 2 jaren reeds een bedrag van € 3,0 miljoen uitgekeerd. Het bedrag dat binnen een jaar uitgekeerd gaat worden (€ 2,0 miljoen) is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Onder de schulden aan leveranciers en handelskredieten is een schuld ad € 36,5 miljoen aan leden verantwoord (vorig jaar € 33,9 miljoen). Over een deel van de schulden aan leden wordt een rente vergoed van 0,25%.

Onder overige schulden is een schuld opgenomen inzake de per balansdatum te verwachten verplichtingen uit hoofde van reeds aan CZAV geleverde granen.

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen**Verstreckte zekerheden**

Als zekerheid voor de (kortlopende) schulden aan kredietinstellingen zijn de volgende zaken verpand:

- voorraden
- inventarissen

Voorts is een hypotheek verstrekt ad € 15 miljoen met als onderpand twee bedrijfspanden met grond van CZAV.

Huur- en overige verplichtingen

- inzake de lease van bedrijfswagens bestaat nog een leaseverplichting van totaal € 0,5 miljoen per jaar gedurende 3 jaar.
- In het kader van de handelsactiviteiten van de Coöperatie zijn er verkoopcontracten met afnemers aangegaan die een looptijd langer dan een jaar hebben. Het langst lopende contract heeft een resterende contractduur van twee jaar.
- De coöperatie heeft inkoopverplichtingen inzake de aankoop van producten voor een bedrag van € 27,8 miljoen. Deze kennen een looptijd van korter dan een jaar.
- De coöperatie heeft verkoopverplichtingen inzake de afzet van producten voor een bedrag van € 49,3 miljoen. Deze kennen een looptijd van korter dan een jaar.
- CZAV is op basis van contractuele afspraken verplicht om in geval van toekenning van indexatie van pensioenen door het bedrijfspensioenfonds, deze ook toe te kennen op de opgebouwde pensioenafspraken zoals deze tot 1 januari 2018 van toepassing waren, voorafgaand aan toetreding tot het bedrijfspensioenfonds. Voor deze verplichting is geen voorziening opgenomen gezien de grote onzekerheid omtrent al dan niet toekennen en omvang van enige indexatie door het bedrijfspensioenfonds.

**Aandeel in resultaat van ondernemingen
waarin wordt deelgenomen (26)**
(in € x 1.000)

	2021/2022	2020/2021
Resultaat op aankopen van aandelen in groepsmaatschappijen	-	-21
Aandeel in resultaat van groepsmaatschappijen	4.603	2.457
Aandeel in resultaat van overige deelnemingen	-609	1.192
	3.994	3.628

Accountantskosten

De accountantskosten over het boekjaar 2021/2022 bedragen € 125.000 en bestaan volledig uit de controle van de geconsolideerde jaarrekening (vorig jaar € 117.000). De kosten voor controle van de jaarrekening betreffen het gehele boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden reeds in het boekjaar zijn verricht.

Lijst van kapitaalbelangen in %

Geconsolideerde groepsmaatschappijen	2021/2022	2020/2021
Agriant B.V., Emmen	100	100
Luc Pauwels N.V., Assenede, België	70	70
Pauwels Logistics N.V., Assenede, België	70	70
Eekloosche Polders N.V., St. Laureins, België	70	-
Holding Agrea B.V., Panningen	70	70
CZAV Mobility Group B.V., Wemeldinge	100	100
CZAV Brandstoffen B.V., Wemeldinge	100	100
CZAV Energy B.V., Wemeldinge	100	100
Agrisneltank B.V., Wemeldinge	100	100
AgriSnellaad B.V., Wemeldinge	100	100
Cebeco Granen B.V., Rotterdam	100	100

Vennootschappen waarin voor ten minste 20% wordt deelgenomen	2021/2022	2020/2021
Nedato B.V., Oud-Beijerland	33	33
Vitelia Agrocultuur B.V., Oirlo	33	33
Vakutrans Holding B.V., Helvoirt	20	20
CAV Agrotheek B.V., Wieringerwerf	35	35
Heyboer Holding B.V., Wieringerwerf	50	50
Goudvis B.V., Wieringerwerf	50	-

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan die relevant zijn voor de geconsolideerde of enkelvoudige jaarrekening.

Wemeldinge, 6 december 2022

Overige gegevens

Statutaire regeling bestemming resultaat

In artikel 27 van de statuten is opgenomen dat op voorstel van de directie en raad van commissarissen een door de ledenraad vast te stellen bedrag wordt gereserveerd. De statutaire reserve mag tijdens het bestaan van de coöperatie niet aan de leden worden uitgekeerd. De algemene reserve staat ter beschikking van de ledenraad.

Statutaire aansprakelijkheid

Conform artikel 11 van de statuten is elke aansprakelijkheid van de leden of oud-leden voor een tekort van de coöperatie door haar ontbinding dan wel faillietverklaring of andere oorzaak uitgesloten.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de directie en de raad van commissarissen van de Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoopvereniging U.A.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING OVER DE PERIODE 1 OKTOBER 2021 TOT EN MET 30 SEPTEMBER 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 30 september 2022 van de Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoopvereniging U.A. te Wemeldinge gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoopvereniging U.A. op 30 september 2022 en van het resultaat over de periode 1 oktober 2021 tot en met 30 september 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 september 2022.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over de periode 1 oktober 2021 tot en met 30 september 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Coöperatieve Zuidelijke Aan- en Verkoopvereniging U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag (opgenomen op bladzijde 2 tot en met 13 in het jaarverslag).
- De overige gegevens (opgenomen op bladzijde 41 in het jaarverslag).

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de onderneming te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaglegging van de onderneming.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 6 december 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: M.D.M. Egter van Wissekerke MSc RA